

P. 11
34

ANUL I. No. 2

Nu se impo-
rta acasă.

DECEMBRIE 1934

Apostolul

REVISTĂ DIDACTICĂ ȘI LITERARĂ

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA :

C. LUCHIAN, REVIZORATUL ȘCOLAR PIATRA-N.

DOCUMENTARA
ORAȘUL PIATRA NEAMȚ

17579

A P O S T O L U L

REVISTĂ DIDACTICĂ ȘI LITERARĂ PENTRU INVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

apare odată pe lună sub îngrijirea unui cerc de colaborare compus din:

C. LUCHIAN, V. GABOREANU, V. SCRIPCARIU,
M. STAMATE, I. RAFAIL, M. AVADANEI,
GH. CIREȘ și I. STROIA

ABONAMENTUL 60 LEI ANUAL, plătit în două rate. Abonament de susținere 200 lei anual. Cine achită acest abonament, face parte de drept din membrii cercului de colaborare al revistei. Corpul didactic pimar din jud. Neamț, vor achita abonamentul în două rate de câte 30 lei prin d-nii delegați însărcinați cu plata salariului. Prima rată se va achita din salariul de pe luna Noembrie, iar a II-a rată din salariul de pe luna Febr. Ceilalți abonați vor achita prin mandat poștal

---

Oricine reține un număr al revistei, se consideră abonat.

CUPRINSUL

Școala normală	Prof. IOAN DRAGAN
Aptitudinile și selecția elevilor ca mijloc al orientării profesionale (urmare)	V. GABOREANU
Influența școlii în combaterea relelor apucături ale elevilor	MIH I STAMATE
Cercurile culturale	TEOFAN MACOVEI
Ce trebuie să nu se uite	N. ZAHARIA
Un caz grav—urmare	V. SCRIPCARIU
Istoria oamenilor, Anatol France, trad.	LUDMILA FLOREA
Albumul învățătorilor	VICTOR SÂNDULESCU
Scrisori. Informațiuni. Poșta redacției. Cărți	

Școala normală.

de IOAN DRAGAN

Școala normală este necesară.

S'ar putea firește gândi și altfel. Probă că au fost și vor mai fi conducători, cari s'o supprime sau s'o mutileze.

Ei o socot inutilă, pornind de la gândul simplist că învățătorul ar putea ieși dintr'o școală de cultură generală, cum e liceul, meschinizând rostul pregătirii pedagogico didactice, care, în concepția lor, ar putea fi înlocuită printr'o temeinică pregătire de fond.

Această concepție nu prețuiește nici osteneala de a fi combătută cu toate că necesități budgetare au dus și vor mai duce, poate, la desființări de școli sau clase normale.

Unii au gândit că școala normală ar putea fi o simplă secție anexată liceelor, care se dovedesc a fi asaltate de populație, cu toate taxele grele pe care aceste instituții le pun. Alții că fiind dată identitatea de program a cursului inferior, școala normală ar putea să funcționeze numai cu ciclul superior, scutindu-se astfel cheltuelile necesitate de cele patru clase ale cursului inferior.

Nu vom încerca să înșirăm argumentele care militează împotriva acestor născociri, menite a justifica desființarea în total sau în parte a școlii normale.

Școala normală este necesară.

Necesară ca școala primară, a cărei ființă nu se mai pune azi la cumpănă nici chiar de obscuranțiști.

Școala însă, însemnează elevi, profesori, local, mobilier, plan de muncă.

Elevi. Constatăm de mult o mare diferență calitativă și numerică între elevii școlii normale post și antebelice. La concursurile de admitere de la școlile normale dinainte de războiu se prezintau câte 3-400 de candidați, proveniți din premianții școlilor rurale; după războiu, mulți ani școlile normale abia dacă au putut avea câțiva concurenți peste numărul locurilor, ca să se justifice examenul. Selecția era deci aproape cu neputință. Se vede de aici ce muncă încredată i se impune profesorului din școala normală actuală, pentru ca din astfel de material neselectat să scoată contigentele de tineri, cari împănază azi câmpul muncii din școala primară. În lupta dintre nou și vechiu, de multeori am fost emoționați de spectacolul oferit de acești tineri, ce se încumetau să țină piept vechilor cadre, dovedindu-se mai totdeauna vrednicii lor emuli.

Care este cauza că vin la școala normală după războiu mai puțini concurenți decât la cea dinainte de războiu?

Aceasta este important de știut, fiindcă îpuținarea concurenților aduce după sine imposibilitatea selecției, scăderea nivelului rezultatelor, oricât de mare muncă s'ar depune, și fatal îngroșarea numărului de învățători cu elemente mediocre dacă nu chiar submedicre, ceea ce netăgăduit aduce pagubă muncii din învățământul primar.

În afară de o mentalitate postbelică, datorită căreia sărăcia, lucie, mâinile albe, au încă prestigiu, ceea ce face pe ruralul sarac cu copilul bun să nu se arate la pragul școlii normale, cum făcea

altădată, este spaima de ce va deveni copilul lui, după ce va termina școala, când vede că unii absolvenți cu diplomă din sat au rămas acasă, pe spinarea părinților, rușinea satului, ori au împuns-o cu fuga să-și caute vreun rost, făcându-se perceptori sau orice au putut și ei. Spaima aceasta abia în ultimul timp a fost potolită de măsura salvatoare a D-lui Dr. C. Angelescu, care spre deosebire de alți Miniștri ai Instrucțiunii, a înțeles, a vrut și a putut să ia taurul de coarne.

Perspectiva mă tem că rămâne însă pe viitor deschisă.

Haosul nu poate domni fără a naște haos și spaimă.

Se pare că luminile statistice în privința numărului de copii în vârstă de școală n'au fost prea mult luate în seamă, dovada tragică șaradă a celor 1.000.000 de copii neșcolarizați și a celor peste 7000 de învățători fără posturi, nod gordian dintr'odată tăiat de bunavoința și vrednicia actualului Ministru.

E necesar însă, pentru a nu merita reaua faimă de țară fără statistică, să se fixeze riguros numărul de dascăli, de care nu se poate dispensa țara, pentruca în consecință, să se statornicească numărul rigid fix de școli normale, menite să verse anual învățământului primar contingentul de dascăli ceruți de posturile vacante. Altfel vom avea continua nesiguranță, care naște haotica oscilare între înființare și desființare de școli, perpetuându-se teroarea provizoratului și neliniștii, întru nimic priincioase muncii ordonate și spornice.

Școala normală și seminariul sunt singurele școli, în care găsește adăpost sufletul românesc în neamestec. Printr'un concurs de factori pe care nu-l adâncim cu analiza, s'a ajuns la o stare de fapt: școala normală este ocolită de Românii de mai proaspătă cetățenie, iar minoritarii cari intră în clasele de normaliști ies complect asimilați și câștigați sufletului și limbii românești. Procesul de românizare a acestor elemente apare ca o urmare firească a puterii de influență ce o exercită sufletul masiv și puternic al colectivității în clasele alcătuite în majoritate din fiii de plugari români. Cu totul alta este fizionomia claselor de liceu, școli comerciale ș. a. care sunt coplesite de asaltul Românilor de proaspătă proveniență.

Normalistul, ca să răspundă menirii ce-l așteaptă, trebuie să fie pregătit în multiple direcțiuni.

El va fi postul cel mai înaintat în lupta culturii neamului. El va lumina besna satelor și e drept că, în besnă, clipocește prin ferastră chiar opaițul și gazornița de policioară. Dar învățătorul se va măsura cu preotul, care va fi teolog, cu doctorul, cu judecătorul.

Durata școlarității apare, deci, chiar cu cei opt ani, actualmente prevăzuți, încă destul de mică, deoarece cultura generală, de care are nevoie viitorul învățător se încrucișează cu cea profesională care nu trebuie bagatelizată.

Se impută corpului didactic primar, bine organizat și conștient de puterea sa numerică în statul democratic, că solicită și obține înlesniri pentru năzuința legitimă de progres a membrilor, cum a fost secția pedagogică, diferența de liceu, concedii pentru studii înalte și mai ales protecție împotriva accesului în masa corpului a elementelor streine cum sunt licențiații șomeuri, etc.

Nu e locul să adâncim procesul complicat care a dus la pletora

de titrați academici șomeuri, dar concepția care stă la baza pretenției lor de a fi întrebuințați „macar ca învățători“, pe lângă scuza ce le-o acordă o tristă și nemeritată situație, denotă că și în cercuri luminate sălășluște erezia că învățătorul ar fi o funcție de improvizație.

De la cei doi oameni ai școlii românești, Haret și Dr. Angelescu, a rămas pentru totdeauna statornicit că învățătorul trebuie conceput ca sentinela a culturii și ființii neamului. El nu trebuie improvizat fie chiar din material nobil, cum e licențiatul șomeur, ci trebuie călit sufletește pentru rolul lui, în așezământ special, care e școala lui, școala normală.

Internatul se arată a fi instituția cea mai potrivită pentru aceasta, în localuri, unele grandios concepute și în parte realizate.

S'au dus campanii împotriva internatului la noi și aiurea. La noi, majoritatea populației are nevoie de școlarizare în privința confortului și traiului mijlociu, prin viața de cazarmă și cu atât mai mult prin cea de internat. Sunt părinți și nu puțini, care până să ajungă în situația de a-și da copilul la un internat, nu a avut preocuparea ca în așternutul lui sau al copilului lui să întrebuințeze cearșaf sau față de perină; sau camașă de noapte; în îmbrăcămintea lui ciorapi și lenjuri de schimb. Masa, în alcătuirea ei, la cel mai umil internat e superioară mesei zilnice a gospodarului cât de cuprins de la sat, care nu-și prea bate capul, ca, în afară de mămăliga și rareori pita sau mălaiul obișnuit să apară pe masă altceva de cât borșul de fasole sau de cartofi, uneori dres cu buruieni, când sunt, o ceapă sau mujdei, variat doar cu fruptul vacii, când acesta nu pornește mai bine la piața târgului. Carnea și pâinea lipsesc din sat, unde nu se taie de cât rareori, când e vreun accident de muncă, de trebuie omul să taie vita sau vreo oaie, și atunci cam pe ascuns, ca să nu intre la control sanitar.

Internatele, oricât de bune, pot apărea ca imunde și de nesuferit odraslelor fericite de favorizați ai soartei, pentru marea mulțime, care a năboit din adânc la viață astăzi, sunt minunate mijloace de civilizare.

Pentru aceea se cuvine cea mai mare atenție organizării acestor așezăminte pentru a putea oferi cea mai bună școală practică pentru fiii poporului care se destină menirii de luminători ai maselor sătești. Ei trebuie să ducă pildă și dragoste de viață civilizată pe care trebuie s'o împrăstie în jurul lor.

Internatul organizat pe pavilioane cu participarea dascălilor la viața elevilor atât ca locuință cât și ca masă, cum sunt atâtea pilde aiurea, s'ar impune, în acest scop, la noi.

Ferma, cu muncile variate și organizate chiar în vederea învățământului cu tendința lui actuală de activism, poate oferi cea mai minunată inițiere în prețuirea vieții de muncitor luminat a ogoarelor care așteaptă.

Ar fi singurul prilej fertil de realizare a continuității și contopirii dintre viața satului, cu preocupările ei și școală. Căci trebuie să concedem că viața adevărată a satului își suspendă răsufletul la poarta școlii de azi.

(Va urma)

Aptitudinile și selecția elevilor ca mijloc al orientării profesionale.

urmare și sfârșit

Inventatorul testelor, a fost americanul **Cattel** în 1890. Mai toate testele lui Cattel se adresau simțurilor și de aceea n'au fost utilizate până la 1905, când Alfred Binet a avut ideea genială de a alcătui teste proprii fiecărei vârste.

După o muncă uriașă în colaborare cu Dr. Simon experimentând sute de teste și de copii, au ajuns să alcătuiască o serie de teste pe vârste de la 3 luni până la 15 ani, pe care a numit-o „Scara metrică a inteligenței” prin care se putea determina gradul de inteligență la anumită vârstă.

W. Stern (Hamburg) stabilește câtul intelectual, adică: împărțirea vârstei mintale la vârsta cronologică și câtul înmulțit cu 100 spre a nu mai avea fracțiuni.

Valter Mincus fost asistent al Institutului de psihologie aplicată și comparată, al Universității din Breslau, elev al lui Stern împreună cu acesta au arătat că copiii din clasele sociale mai bune, au posibilitatea unui progres mai mare.

Au mai fost și alții cari au contribuit la perfecționarea acestor teste : Decroly la Bruxelles, E. Neuman din Hamburg, Herman Elbinghaus din Breslau, Rossolimo din Moscova, Eduard Claparède din Geneva, etc. Din cele înfățișate, se vede clar importanța ce se acordă în alte țări, constatărilor experimentale în pedagogie; și cât de mare e meritul Institutului pedagogic român că a provocat și în țara noastră interes pentru astfel de cercetări

Realizările practice în străinătate și la noi, din punct de vedere școlar: cea dintâi operație a fost selecția copiilor după nivelul lor mental și clasificarea lor în normali și anormali. Cei care au creiat clase speciale pentru anormali și întârziati mentali, au fost Germanii, la Halle în 1863 și la Drezda în 1867. Apoi acest sistem s'a introdus în Elveția 1881, în Anglia 1892, în Olanda 1896, în Belgia 1897, în Franța 1904; iar de la invenția testelor Binet-Simon, astfel de clase speciale s'au înființat în toată lumea. La noi sunt 4 școli speciale pentru anormali: la Cluj, Boroș-inei, Copou-Iași și București. Stern spune că orice popor are 3% anormali, așa că noi după populația școlară pe care o avem de 1.350.000, ar trebui să avem 450 de școli de anormali, nu 3. Dacă ne gândim mai ales pentru copiii întârziati, ar fi mai îndreptățite școlile speciale, căci aceștia sunt capabili de instrucțiune; iar numărul lor este așa de mare, că ar trebui o cincime din școlile noastre primare să se adopteze întârziatilor. Tot ca o realizare a principiului individualizării educației s'a făcut separarea infirmilor: orbi și surdo-muți, care au în țara noastră câteva școli și aziluri, întreținute de Ministerul sănătății și de Ministerul Instrucțiunii, la: București, Focșani, Cluj și Timișoara (surdo-muți) și: Bucuroști, Cluj, Arad și Timișoara, (orbi).

S'au făcut școli și pentru copiii supra-normali, în Germania. Selecția au făcut-o tot cu ajutorul testelor de atenție, memoriei, imaginație, judecată și observație. Pentru că nu se pot înființa lesne școli speciale, s'a recurs la sistemul claselor paralele. Acest sistem se practică în Statele Unite, Anglia, Suedia, Belgia și Germania. La noi, deși legea învățământului primar prevede aceasta, la art. 103, nu s'a aplicat acest sistem nicăeri. Institutul pedagogic Român, și-a propus să experimenteze în câteva școli primare acest procedeu. Tot sub auspiciile Institutului s'a interpretat anul acesta, o cerce-

tare asupra aptitudinii la scris a școlărilor claselor primare din București

În privința orientării profesionale, tot americanii au fost primii care au creat școli, pentru formarea de orientatori profesionali. Prima a fost la Harvard. La un an după America urmează Germania, cu orașele: Breslau, Charlottenburg, Freiburg, Hamburg, München, Lipsca, Berlin ș. a., care au înființat laboratoare psihotehnice. Azi toate orașele Germaniei, au birouri de orientare profesională, cu care școlile sunt obligate să stea în legătură. La Berlin, fiecare școală e datoră să facă caracterizarea elevilor, cu ajutorul medicului școlar, iar la sfârșitul școlii primare, orientatorii profesionali, cercetează împreună cu medicul fișele individuale ale absolvenților, și-i examinează în scopul orientării profesionale. Și părinții și patronii au căpătat o mare încredere în aceste oficii, căci numărul celor orientați greșit, a scăzut de la 17% la 4%.

Dela Austria în spre apus, toate țările europene au înființat astfel de oficii și au modificat legea școlară în sensul obligativității colaborării școlii primare cu aceste oficii. Copilul să fie condus a medita la profesiunea lui viitoare, iar când s'a hotărât pentru o profesie, să se examineze pentru a vedea dacă are aptitudinea necesară. Rezultatele acestor opere școlare sunt foarte îmbucurătoare. După cum vedem, în alte țări, orientarea profesională, e stare de fapt. Acum s'au început și la noi astfel de cercetări, deși suntem deabia la început, în faza de studii. Dar cei ce sunt angajați în această problemă, ne dau o bună garanție că se va lucra cu spor, căci sunt tocmai factorii cei mai competenți: Universitățile: Cluj, Iași și București; Institutul pedagogic Român, Societatea profesorilor de pedagogie etc.

Unii profesori de pedagogie chiar au făcut unele încercări de orientare profesională, cum sunt: Radu Petre (Pitești), N. Dragomir (Kișinău), I. Dragan (Piatra-N.) ș. a. mulți cari sunt preocupați de această chestiune, pentru propășirea neamului nostru.

Foloasele orientării profesionale sunt: 1) pentru individ; 2) pentru societate; 3) pentru națiune. **Foloasele pentru individ:** îl îndrumază pe un drum bun, ferindu-l de decepții. Mărește valoarea lui tehnică și poate să câștige bine, deci este asigurat material și poate să-și procure și mulțumiri sufletești.

Apoi asigurăm individul contra boalelor profesionale. Privilegiază pe copil și adult, asigurându-i viitorul. Asigură mulțumirea familiei și transformă munca într'un izvor de plăcere.

Foloasele sociale. Înlătură risipa de forțe omenești și pagubele materiale și morale. Se reduc cheltuelile din boală și accidente ale lucrătorilor și profesioniștilor.

Se reduce mortalitatea și se dezvoltă natalitatea. Se asigură superioritatea produselor. Se înlătură nemulțumirile sociale și economice, căci în contra celor naturale, când se știe fiecare la locul său, nimeni nu se revoltă.

Foloasele naționale. Prin războiul mondial noi am pierdut și forțe umane și bogății, materiale. Acum e nevoie să ne refacem, căci am rămas în urma altor popoare. Suntem puțini la număr și starea economică e proastă.

Prin selecționarea elevilor și orientarea profesională s'ar ajunge ca fiecare om să ocupe locul ce-l merită, potrivit individualității sale, deci munca fiecăruia va fi cu spor și nația noastră va prospera.

Influența școlii în combaterea relelor apucături ale elevilor.

Din toate ființele naturii, singur omul este capabil de educație. Familia, școala, societatea, îndeplinesc un rol important în desăvârșirea ei. Înrauririle cele mai semnificative se ramifică din aceste trei mari fluvii de viață asupra ființei firave a copilului. Ele vor statornici energii vitale de însuflețirea stărilor sufletești – care armonizându-se, să reflecteze caracterul uman util progresului și societății.

Acei, care avem misiunea gingașă și plină de răspundere, a mlădierii sufletului omenesc în creștere, care ne petrecem viața în mijlocul copiilor, înțelegem cât de imperios cerută este studierea amănunțită a firii și aptitudinilor fiecărui exemplar. Orice privire nechibzuită, ori apreciere nejustă cu realitatea, ne produce surprize foarte contrarii scopului. Experiențe, observațiuni, măsurători fizice și psihice, ne dau puțința să încercăm a fixa individualitatea și a-i găsi drumul pe care s'o împingem pentru a o desăvârși. În firea unui copil, manifestată fără ascundere, se desprine tendințe născute din instinct, deci împinse de o direcție naturală, și acțiuni reflexe – născute din imitație.

Atenția educatorului se îndreaptă spre combaterea greșelilor și viciilor și spre dezvoltarea destoiniciilor și talentelor de care sunt capabili elevii. Relele apucături încep într'un chip blând și umil, câte puțin și pe furiș. Acolo unde libertatea necontrolată domnește, se pot dezvolta în voe. Unde atenția îndrumătorului este făclie nestinsă peste școlari, relele apucături slăbesc, anemiează și dispar.

Herbert zice: „Educația de temelie a ființei omenești e'n misiunea familiei: acolo se'ncepe, ș'acolo se'ntoarce...”

Dar se știe și-i un adevăr încă neatacat: *Nimic nu este mai greu în lumea aceasta decât a crește, educa și desăvârși omul.* Natura îl construște cu nenumărate tendințe contradictorii și dacă nu-i supus îndrumărilor – crește atât de curios?! Tot ce deprinde și învață copilul, în prima etapă de viață, dela părinți ia. Copilul, cu rari excepțiuni, e oglinda părinților. Sufletul copilului se'nveninează ori se innobilează în casa părinților. Deaceea omul ajuns în societate, prin caracterul său demască și adeverește existența celor șapte ani de acasă.

În acel timp, când în sufletul copilului se sădesc virtuțile și respectul, ori relele apucături și patimile, se cere o deose-

bită grijă din partea părinților. Orice neatenție dă loc la schiodiri sufletești, orice părăsire de îndrumare, constituie o crimă. Prezici un viitor strălucit acelui copil care este ocrotit neconținut de ochii calzi ai mamei și îndrumat de sfatul și dragostea ei. Mama e chemată cea dintâi pentru a da creșterea cea mai bună copiilor. Mlădițele răsărite din ea cresc drept spre lumină, numai dacă mâinile ei caută să îndrepte îndoiturile ce se pot ivi în creșterea făpturii copilului.

Numai după al șaptelea an vine școala să completeze munca mamei, Când a pășit peste pragul școalei ne dăm seama imediat dacă mama a făcut ceva pentru copil, dacă a croit în sufletu-i firav virtuți. Școala va da cunoștințe și va îndruma spre viață, dar inima o va încălzi cu sentimente înalte numai mama. Carmen Sylva a zis: „*de vei vedea un viteaz pe câmpul de luptă, de vei întâlni un înalt stăpânitor al gândurilor, să știi că aceștia au avut o mamă aleasă...*“ În sufletul copiilor educatorul destoinic citește lesne. Deosebește îndată elementele, le apreciază și și determină împărțirea muncii. Face categorii și le expermentează.

În epoca copilăriei, când se manifestă voința instinctivă și se ivesc tendințe involuntare spre rău, atunci și bunele apucături, aptitudini hereditare, se pot înrâuri și forma mai lesne și sunt mai trainice, iar ca să le fixăm viabile în toate puterile active ale celor trei stări psihice ale sufletului copilului, trebuie să căutăm a le cultiva prin deprindere, punând pilda, repetarea și obișnuința în serviciu educației. Acestea sunt mijloace sigure de obținut rezultate pozitive. Educația își datorește în mare parte reușita sa, deprinderilor și pildei.

Virtutea nu-i decât o lungă deprindere (Plutarch), după cum obișnuința alcătuește a doua natură în om. Deprinderea e o acțiune imprimată pe suflet prin repetare, și este cu atât mai superioară cu cât e mai temeinic sistematizată. Obișnuința de a săvârși acțiunile bune, este baza caracterului și deprinderile, temelia educației. Spre aceasta trebuie să țintească familia, școala, societatea: să se sădească în inima și cugetul copiilor deprinderi bune, nobile, folositoare sieși și semenilor.

Copilul de școală deprinde diverse obiceiuri și rele și bune sub influența și pilda ce se exercită în viața-i zilnică fie în familie, fie în societate. În misiunea noastră pedagogică acționăm să le sistematizăm bunele deprinderi și să le nimicim pe cele rele. Dacă reușim să majorăm, în activitatea vieții școlarului, toate obișnuințele utile și morale, atunci am educat. Dacă pa-

ralel am sădit și cunoștințe temeinice despre viață, mediu și natură – care să-l îndemne spre o mai vie cercetare, punându-i curiozitatea și voința în aflarea adevărilor, atunci am și instruit. Întrebarea se naște: instrucția să se razime pe educație sau educația pe instrucție? Experiența, viața, lumea, ne-a afirmat că erudiția a modelat caracterile, însă nu le-a modificat. Un om poate fi de un caracter nobil și lipsit de cultură, după cum marii cărturari nu întotdeauna dovedesc desăvârșite caractere. Deci pe educație trebuie să întemeem instrucția. În menirea pedagogului se urmăresc două scopuri care merg paralel: în-nobilirea inimii cu simțiminte alese și luminarea minții cu cunoștințe folositoare. Peste aceste linii să planeze o lumină alimentată de judecată: cugetul, conștiința, care trebuie să devină îndreptarul, povățuitorul, judecătorul din sine, cel mai aspru și cel mai sever.

Promovarea binelui, fie în a-l sădi în alții, cât și a-l înfiltra în sine, este chinuitoare și anevoioasă; înlăturarea celor rele este grea și îndoelnică. A dezbăra pe copil de apucături rele, a-i doza sufletul cu altele bune, este opera îndelungată și migăloasă a dascălului. Dacă va fi energic, perseverent și dornic de reușită, va găsi procedee și în operele marilor pedagogi și în priceperea sa. Totul e să cercetezi cu atenție, să ai răbdare în obținerea succesului și să conduci inteligent acțiunea. Dacă familia și mediul social vor lupta contrariu, ori vor fi indiferente la truda dascălului, nu desnădăjduim, ci punem în luptă tot ce ne stă în putință ca să atingem ținta. Folosim tendința copilului, de a imita, care va fi un mijloc de înrăurire asupra deprinderilor bune. Pilda e hotărâtoare. Educația ca să promoveze, se alimentează din pilde, instrucțiunea ca să rodească, se sprijină pe observație și cercetare.

Copilul este un rob al imitației: să-i dăm puțința să imite totul din jurul său. Viața părinților se răsfârge mai departe în viața sa, cu formale, dar nu fundamentale, modificări; iar a învățătorului viață, purtare, atitudine, în sufletul școlarului, este un îndreptar al viitorului. Nimic nu-i trece neobservat, comentează multe cuvinte și mișcări și imitează totul.

Cultivarea deprinderilor bune și combaterea celor rele, o facem și prin *istorioare*. Prin felul cum le vom expune, le vom da viață, care s'o poată purta și trăi o clipă școlarul în momentul povestirii. Istorioarele au o influență covârșitoare. Copilul este impresionabil și sufletul i se resimte vibrat în fața întâmplărilor expuse prin graiu ori prezentate într'un tablou

pictat. Vor fi și copii cărora nu le va vibra sufletul la istorisirea întâmplărilor, nici nu va simți entuziasm în fața privilegiilor desemnate, sugestia neputând exercita o mișcare internă. Aceștia ori vor fi anormali, ori înrăutățiți și cărora le vom aplica un tratament special, celor dintăiu în institute de psihiatrie, celor de-al doilea în institute de corecție. Dar această concepție nu se realizează la noi, rămânând mereu un deziderat, școala primară fiind lăsată să le cuprindă în acțiunea ei. De aceea o clasă va avea întotdeauna categorii de elemente: elevi buni și capabili de a fi educați, insubordonații și apți de pedeapsă severă și anormali, care vor constitui întotdeauna zestrea clasei din urmă. Aceste din urmă două categorii de elemente nu vor fi capabile a beneficia de folosul moral și material al școlii. Și totuși nu vor rămâne în părăsire. Cu astfel de caractere vom proceda în alte chipuri, până ce vom dismorți în unii puțina gândire, iar în alții ceva bun simț. În anormal, vom aprinde o scântee de viață omenească, iar în refractari, vom înfrânge desordinea interioară. Pentru aceasta trebuie să avem concursul sincer al familiei și razimul solid al societății.

În elevi pentru a promova scopul educației, trebuie să cultivăm voința. Ea e baza ființei omenești. Și puterea voinții se obține tot prin exemplu. Gimnastica voinții o determină deprinderea. Obișnuința intensifică energia voinții. Calea care întărește și cultivă voința este practica supunerii și a ascultării.

Copilul deprinde a se înfrâna prin voință, de a se smulge din ispite prin înțelegerea urmărilor primejdioase și de a se devota muncii prin folosul ce i s'a dovedit că îl aduce... După cum deprinderile bune multiplică caracterul, voința îl întărește și-l personifică. Superioritatea caracterului omenesc o dă puterea voinții. Actele voluntare trebuie să pornească din obișnuința de a săvârși tot ce e de folos societății. Și voința cere să fie educată din cele dintăi manifestări de cunoaștere a ființei omenești, spre a o orienta spre o liberă afirmare a individualității, iar voința neîndrumată întronează în copil îndărătnicia, manifestarea cea mai vicioasă a voinții.

Ca să obținem ascultarea și înțelegerea dela elevi, trebuie să dobândim respectul și dragostea, sădite în ei prin autoritatea și iubirea noastră.

Prin respectul și iubirea ce se sădește în inima curată a copilului putem educa mai cu înlesnire. Stărnim interesul, care-i baza instrucțiunii și fortificăm emulația care-i temelie voinții. Multe reguli și percepte nu prea folosesc. Exemple, înfăptuiri,

foloasele muncii și a bunelor deprinderi, constituiesc materialul edificator.

Să se păstreze o justă măsură între libertate și constrângere și totul să se sprijine pe dezvoltarea firească a bunelor însușiri. De chipul cum se va proceda va depinde rezolvarea problemei educației și se va fixa meritul educatorului.

A face din individ întruparea idealului ce natura l-a sădit în fiecă suflă, e opera de căpetenie a educației și instrucțiunii, grea, migăloasă însă frumoasă și utilă. Idealul desăvârșii caracterului uman, personalitatea integrală, educația trebuie să tindă a-l realiza. Copiii mai mult decât oamenii maturi, i-au totul după cum văd. Observației lor nu le scapă, ceiace noi credem că le ascădem.

Imită deopotrivă de eficace răul ca și binele ce se exteriorizează în acțiunile educatorului, mai ales în epoca de școală când copilul are voința în oscilație și nu prezintă un caracter precizat și o pătrundere de înțelegere și alegere a exemplelor vieții din jurul său. Conform regulilor pedagogice trebuie să ferim pe școlari de exemple rele și să-i dăm puțința să vadă o realitate corectă și tot potrivit cerințelor educației rezultă adevărul sfânt: personalitatea noastră în școală și'n afară de școală să fie modelul viu de virtute și muncă. Influențează direct și edificator asupra spiritului copiilor.

Atât legile și regulamentele școlare, cât și sistematizarea activității practice a societății în mediul căreia copilul se dezvoltă, trebuie să înfățișeze exemple vii demne de urmat. Se preconizează idealul unei organizări școlare, însă nu se pregătește omul care s'o realizeze efectiv. Încă dăinuește la altarul școlii omul cel vechiu, îmbăcsit de patimi, egoism, indiferență și nepricepere care se crede îndreptător al răului, în gând; în faptă însă clădește neputința; iar omul nou, **apostolul**, cu spirit de abnegație și destoinic, apt de sacrificiu și dispus la jertfă, societatea încă nu l-a creial în numărul cerut de exemplare. Dacă excepțional se află în unele sate, izgonit de soartă și ros de nevoi, viața triumfală a marelui centru îl ignoră... îl stropește cu noroi, ori îl privește cu dispreț.. deși el e înainte mergătorul tuturor savanților...

MIHAIL D. STAMATE
INSTITUTOR—TG. NEAMȚ

Cercurile-culturale.

N'am cetit cartea „Indreptar p. cercurile-culturale“, apărută zilele acestea a d-lui Netea, pe care o credem de un real folos pentru toți m. c. d, primar: totuși propun și eu câteva soluții pentru reformă, măcar în parte, a acestor întruniri dăscălești, cari cu un anumit scop au fost înființate de marele Haret.

Dacă mecanizarea și motorizarea sunt de un real folos în industria de orice fel și acum tind să cuprindă și agricultura, numai în școală și'n învățământ, mecanizarea va fi deadreptul stricătoare.

Că dela o vreme și activitatea unor cercuri-culturale se desfășoară în mod automat, cred că nu voi fi desmințit chiar de cei ce lucrează în acest fel. Pentru a dovedi afirmația precedentă, nu voi vorbi decât de lecțiile practice, ce se țin în mod obligator la aceste cercuri.

Organele școlare lasă la voia învățătorilor alegerea obiectelor și subiecte'or, din cari vor consta lecțiile practice. După această alegere, se poate vedea, acum în „secolul copilului“ care-s obiectele de predilecție ale majorității dascălilor, neglijându-se complet obiectele de: activități practice, educație morală, fizică, muzicală, artistică etc.

Aceleași obiecte aride pe cari le are programa, sunt tratate și aici. N'am avea nimic de zis, dacă din tratarea unor astfel de lecții, asistenții s'ar alege cu ceva nou! Dar așa, totul se face de formă, fără a se documenta în vreun fel, de ce e bine așa și nu în alt chip!

Se fac pur și simplu lecții de formă p. a se epuiza programul!

Eu găsesc vină, dacă este o vină, nu numai învățătorilor, ci chiar organelor școlare de control. De ce nu s'ar fixa unele subiecte de lecții cu conținut general, după cum se fixează, câteodată, subiectele conferințelor intime sau publice? De ce nu se fixează lecții după metoda centrelor de interes, după cum s'au dat candidaților dela școala de aplicație?

În cursul anului trecut, purtam corespondență cu cineva depe plaiurile Basarabiei. Între multe alte comunicări, scriam și despre activitatea ce se desfășoară la cercurile noastre culturale.

Mare mi-a fost surpriza, când acel cineva mi se plânge în scris, că în locul lecției de „istorie“ pe cari și-o alesese la facerea programului, onor Rev. școlar respectiv, i-a schimbat lecția de istorie în una nemaiauzită de el „O șezătoare cu copiii“ (obiectul și subiectul). Revolta colegului era îndreptățită. Cine ar putea spune că nu s'ar simți lezat, când în locul unei lecții preferate, ți se impune una asupra căreia nu ești dumirit.

Ba încă, acel năstrușnic revizor-școlar a impus și altor calegi depe acolo, lecții ca: „O demonstrație de muzică vocală“, „O demonstrație de jocuri locale“, „O compunere de cadru“ etc....!!

La unele din aceste lecții de ansamblu, e drept că ți se cere să fii jucăuș, la altele bun viorist și cunoscător al muzicii-vocale!

La subiectul de cari se vaită colegul, i-am cerut ulterior lămuriri, să am și eu idee cum l-a ținut și cum s'a comentat lecția nouă; bine înțeles că, în acel timp de așteptare, mă frământam și eu cu mintea să fac o asemenea lecție.

„Dacă aceste cercuri-cult. s'ar ține în zi lucrătoare, la șezătoare elevii ar trebui să lucreze ceva; apoi, după cum se țin șezătorile noastre dela țară cu povești, glume, snoave, ghicitori și cântece, așa a fost ținută lecția dela

cercul-cultural". Cât de bucuroși—cred eu—că s'au dus acasă acei elevi, în acea Duminică, când sufletul era încărcat cu multe nouătăți, fără a folosi câtuș de puțin cartea, pe care o văd mereu în cele 6 zile ale săptămâni !? Cred că mereu vor spune glumele și poveștile auzite într'o Duminică la școală, dela x, y, etc..., !!

Unii critici au remarcat lipsa de lucru-manual a șezătorii, alții au adus argumente din religie, precum că bine a făcut că a respectat porunca din decalog „ziua a șaptea s'o serbezi". Interpretări....

Lecția aceasta de șezătoare, cred eu, că, a trecut cu totul altfel decum trece o lecție aridă de gramatică sau ce-i mai grav, una aridă de religie sau de istorie!

După exemp!ul dat, cred că și prin părțile noastre se vor găsi co'egi susținători ai copiilor în sens psiho-fiziologic, care să dovedească transformarea lecțiilor p'icticoase p. elevi, măcar odată într'un an, la o școală, atunci când se ține ședința cercului-cultural.

În timpul guvernării trecute, se dăduse ordine pentru acea „oră a copilului" în cursul unei săptămâni. Nu susțin, dar cred că la multe școli a rămas obiceiul de a se face măcar „o oră" pe săptămână lecturi și povestiri din alte cărți, afară de acele ce se găsesc în cartea de cetire.

Din conținutul celor de mai sus, cred că se desprinde în mod destul de clar, propunerea ce-o am de făcut: Organele de control să cerceteze tablourile cercurilor-culturale, și să se vadă dacă între lecțiile alese de bună voie, este vreuna în felul celor enunțate de noi; dacă nu s'ar găsi, să propună, acolo unde vor crede de cuviință, ținând seamă de propunători, câte o lecție de acest fel, la fiecare cerc. Pot fi lecții admirabile din îndelnicirile practice: agricole, pomicole, artistico-muzicale, gimnastice, compuneri libere și de cadru etc., dându-se preferință în orice ocazie elementelor etnice, regionale.

Lecțiilor după met. centrelor de interes, li s'ar putea aduce critică că cer un timp îndelungat; e drept, dar ca o demonstrație se pot încerca în 2-3 ore un lanț de 3-4 lecții accentuându-se legătura vizibilă ca o punte de trecere dela una la alta.

În Basarabia, la astfel de lecții se făceau critici toată ziua, ședința publică urmând a se ține în a doua sărbătoare.

Cu astfel de lecții, precum și a acelor propuse de organele școlare de control și colegilor, ne transformăm și metodele învechite, trecem fără să simțim în noul curent din pedagogia contemporană „localismul și regionalismul educativ" și au de câștigat foarte mult și micuții copilași.

Fără a deveni nici un pic sentimental, dar în multe părți copiii sufăr foarte mult, din cauza metodei învechite a propunătorului.

Deocamdată atât, dorind ca în primele ședințe ale cercurilor de anul acesta, să auzim de astfel de încercări.

TEOFAN MACOVEI

Ce trebuie să nu se uite.

Când în fruntea M. I. P.—a venit din nou D-1 Profesor Dr. C. Angelescu, învățătorimea depe întreg cuprinsul României-Mari a respirat ușurată. Și-a zis: Părintele legii inv. primar, va trebui să învioroze din nou,—prin măsuri înțelepte,—învățământul de bază al țării, redându-i iarăși ritmul de progres din anii 1924-28 și punând în acelaș timp pe slujitorii acestui învățământ la adăpostul legiferărilor pripite și păgubitoare pentru școală și interesele lor morale și materiale.

Cu aceste gânduri, toți, în sufletul cărora vibrează adevăratul apostolat, am citit și aprobat cu entuziasm scrisoarea trimisă nouă și din care desprindem două sentimente: acel al durerii pentru loviturile suferite de școală și slujitorii ei și al doilea: sentimentul de nădejde că prin munca stăruitoare a slujitorilor ei, prin atașamentul lor față de instituția de care și-au legat viața de oameni cinștiți și muncitori, se pot îndrepta—deși vremurile sunt grele—toate întrebările pentru ca sufletul neamului să strălucească la lumina științei de carte ca și sufletul altor neamuri care s'au bucurat de pace și conducători înțelepți.

Cu aceeași stăruință, Domnia-sa a făcut apel la toți factorii administrativi din comună și județ, care pentru ridicarea țărânimii prin cultură, pot întinde mână de ajutor școlii și slujitorilor ei. S'a omis însă să se cerceteze ce elemente se numesc în fruntea învățământului și cu ce stat de serviciu.

Dacă într'adevăr se vrea ca să se vadă stârpit râul din rădăcină, apoi e imperios să se cerceteze și aceasta.

Căci, multe—prea multe—elemente nevrednice sunt cocoțate în fruntea învățământului nostru.

Nu este fixată nici o posibilitate de a fi selecționați numai oameni care s'au distins atât prin activitatea lor dela catedră cât mai ales prin caracterul lor, care trebuie să fie o garanție pentru activitatea și situația de răspundere ce o primesc.

Dacă am arăta că atâția dețin vremelnice posturi în control fără a realiza ceva, că atâția alții sunt ridicați în locuri de unde nu se pricep decât să facă mizerii celor ce-și caută tăcut de treabă, ori dacă am arăta că se găsesc persoane care au alergat la un club politic,—fugind de munca dela catedră—și tocmai astfel de elemente sunt puse *să dea poavețe de activitate, de corectă atitudine*, cum va rămânea autoritatea superioară în ochii celor mulți, care, oricum au și ei judecata lor, cum va rămâne cu principiul autorității care trebuie impus nepărtinitor tuturor.

Dar, se va zice, aceste lucruri formează zestrea fiecărui regim.

Ei bine, e timpul să se vadă că tocmai acestea sapă adânc și fără putință de leuire, la temelia instituției desemnată să susțină trainic cultura de bază a unui popor.

Nădăjduim, că D-1 Ministru Dr. C. Angelescu care a făcut atâtea pentru școala poporului și pentru slujitorii ei, va rezolva odată pentru totdeauna și această chestiune a organelor de control.

Școala trebuie să fie sanctuarul la altarul căruia toți trebuie să servească cu sinceritate și sufletul neprihănit.

Conducătorii și îndrumătorii învățătorilor trebuie aleși dintre cei mai de elită m. a. c. d., dintre dascălii recunoscuți de colegii lor ca oameni care au iubit învățătura și în fine, care au dat probe că într'adevăr pot fi diriguitori ai sufletelor celor încredințați, formând o adevărată magistratură a educației.

N. V. ZAHARIA, com. I. G. Duca

Un caz grav....

(urmare)

— Nu cred că voiu putea, fiindcă's tare ocupat, în județ și la birou, chemat la inspectorat, la minister, apoi zilnic la prefect, la administrația financiară... în câte părți...

— Da, aveți dreptate. Știm și noi că munciți într'adevăr mult; nici nu cred să mai fi fost...

— Bibliotecă ai? îi întrerupe revizorul firul laudelor.

— Am! cum să nu. Poftim! Și-i întinde catalogul celor 150 volume obișnuite, încuiate în dulapul cu geam din cancelarie. Într'adevăr bine învelite și așa de bine păstrate, încât nu cred să fi umblat cineva prin ele.

— Sătenii cetesc? Cer cărți?

— Viu în fiecare sâmbătă, de iau.

Revizorul școlar scoate din nou ceasul. Popescu își aduce aminte de sfaturile soției și descurețindu-și fruntea, îngână dulceag:

— Domnule revizor, nevastă-mea a pregătit ceva pentru masă și vă rog să... dar trei bătăi tari în ușa cancelariei taie firul invitației lui Popescu.

— Vă salut, am văzut mașina și am venit și eu.

— Chiar aveam nevoie de d-ta, îi răspunse grav revizorul. D-ta ai făcut o reclamă la Minister?

— Da, domnule revizor.

— Și de ce? Nu puteai să mi-o faci mie?

— Am crezut... că-i mai bine la minister.

— Și ce ai cu Popescu?

— Păi să vedeți... la adunarea comitetului, dela școală, acum două săptămâni, el m'a atacat în fața oamenilor cum că n'am dat socotelile curate, din timpul când eram eu acolo. Și de unde? El a luat bani pentru două sobe și pentru gardul din jurul școlii și n'a făcut nimic. Ba acum în urmă și de la prefectură a luat... și tot nimic. În clasă e frig, materialul didactic este tot cel din timpul meu, iar porcii satului dorm seara în ograda școlii fiindcă gardul e căzut.

Ba mai mult, nevastă-sa are numai grija soției mele. O vorbește către preoteasă, către notăriță, în toate chipurile.

— Ei cum?

— Nu pot să vă spun anume cum! În tot felul. Ba că-i de moda veche, ba că nu știe să gătească, ba că-i morăriță și mie nu-mi vine bine fiindcă soția îmi e de aici și eu sunt „cineva“... am legături cu oamenii... am fost deputat... soția mea a candidat pe listă la consiliul comunal și chiar a fost aleasă. De asta nu-mi convine ca „orișicine“ să-i poarte sâmbetele. Ba în ultimul timp mi-a scos vorbe care pun în joc moralitatea mea. Aceste lucruri nu le sufăr și de aceia vreau să-i iau direcția.

— Cum? Crezi d-ta că direcția este la discreția d-tale?

— Eu sunt mai vechi în grad și mi se cuvine mie. Ș'apoi nu vreau să renunț la acest drept pentru oameni care nu mă respectă. D-voastră nu-l cunoașteți încă!

— Cum domnule? Explică-te!

— E un element slab, care și-a trecut examenul datorită unchi-su. Stă rău cu tot satul fiindcă a pus amenzi...

— Dacă oamenii or fi îndărătnici, ce vrei să faci?

— Nu trebuia să pună, cum n'am pus nici eu.

Dar mai mult decât atâta, nici nu-i un element credincios în politica pe care are pretenția că o face.

— Lasă-mă domnule, cu politica,.. fiindcă văd că amândoi ați transformat școala și catedra într'un fel de club, în loc să căutați a ridica politica la înălțimea catedrei.

— În tot cazul, eu nu renunț domnule revizor, la dreptul ce-l am asupra direcției și cer să-mi faceți dreptate.

— Aceasta e treaba mea și a ministrului. Imi pari însă foarte îndrăzneț și îți promit că voi soluționa aspru, pentru amândoi, acest caz destul de grav.

Apoi, Sandu Pârjolea, se ridică nervos și fără a mai spune o vorbă părăsi cancelaria. Avea nevoie de un moment de repaos și ieși în ușa dela intrare.

În ogradă dă cu ochii de învățătorul Beldie, gazetarul școlii, în mijlocul unui cerc de copii veseli și drăguți, care-și făcea o lecție sub privirea soarelui ce o pornise spre asfințit.

Un șir de nuci, încă verzi, formau o aleie dela școală spre vârful dealului din față.

Pete de lumină tomnatecă jucau pe miriștea cenușie, din care se ridicau întocmai ca fulgii de pădăie. păsărele grăbite.

Decorul, schimbă creții de pe fruntea revizorului, care se apropie de Beldie.

— Dă repaos copiilor și hai să ne plimbăm pe uliță. Și o porniră încet printre nucii bătrâni, lăsând în urmă invidia directorului care privea prin geamul dela bucătărie și a colegului Roșescu, —reclamant și pretendent al direcției, —ieșit în pragul școlii.

Revizorul Pârjolea își păstră gravitatea autorității și în fața acestui intim și superb tablou tomnatec, ce radia din toți porii pământului.

Uitându-se fix în ochii lui Beldie, îi ordonă în șoaptă:

— D-ta să-mi spui tot ce știi despre conflictul dintre Popescu și Roșescu, dar știi... fără înconjur... Să mergi deodată la țintă. Beldie stă încurcat, când tot Pârjolea începu:

— Ești de mult aici?

— De patru ani, îi răspunse sigur, blând și rar, învățătorul.

— E vechiu conflictul între ei?

— Destul de vechiu. Tot așa i-am găsit când am venit eu, atunci însă se dușmăneau mai în ascuns. În aparență trăiau bine. Își făceau chiar vizite, fiind luat și eu de amândouă familiile.

— Și din ce cauză s'au înăsprit lucrurile?

— Se zice că ar fi o gelozie veche a doamnei Roșescu fiindcă d-na Popescu e din acelaș sat a județului Roman cu Roșescu și deci cunoștinți și prieteni chiar vechi, decând făceau școala Normală la Iași.

— Ei și?

— Și acum într'o seară, pe când doamna Popescu se întorcea

singură dela cucoana preteasă, ar fi stat mai mult de vorbă, în liniștea înstelată a nopții cu Roșescu, despre niște vechi lucruri și despre direcția școlii.

— Acestea-s treburi femeiești, încercă să devieze discuția, Sandu Pârjolea, clipind șiret ca un vulpoi.

Crezi d-ta că aceasta-i singurul motiv?

— Nu! Credința mea e că adevăratul motiv, este politica. Ei au împărțit și satul în două tabere, și să ferească Dumnezeu, cum se urâsc și se luptă oamenii între ei.

— Dar activitatea școlară și înafară de școală pur culturală, care dintre ei desfășoară mai multă?

— Tot una domnule revizor. Nu fac aproape nimic. Și ceia ce fac, e numai fațadă. Nimic temeinic și continuu. Dealtfel eu am ajuns la convingerea că acolo, unde învățătorii trăesc rău, satul acela e nenorocit.

Soarele se întoarsese deabinelea cu spatele spre satul B. Gălăgia copiilor plecați dela școală, amestecată cu praful răscolit de înapoerea turmelor din țarină și cu fumul hogiagurilor ce se lăsase ca un nor peste sat, îi făcură poftă de plecare domnului Pârjolea.

În curtea școlii se adunase, între timp, câțiva partizani politici a directorului și câțiva ai fostului director și deputat, cari venise să ia parte la anchetă, nechemați de nimeni și totuși înștiințați discret de ambii șefi,

O discuție violentă între ambele tabere, atrase atenția domnului Pârjolea, încă din timpul când discuta, printre umbrele nucilor, cu Beldie.

Revizorul era chinuit și de o senzație lăuntrică, căci toată ziua, nu mâncase nimic. Iși aduse aminte și de cele discutate cu d-l prefect asupra situației dela școala B. iar dacă ar fi trebuit să facă dreptate, trebuia să ceară Ministerului mutarea disciplinară a celor doi învățători dela școala din B. undeva prin ținutul Durostor. Atunci ar fi fost cazul să-și dea poate, din nou demisia, lucru ce nu-i convenea acum, când, câțiva ani îl despărțeau de pensie și avea iluzia că ar fi putut fi un revizor pensionar,

Și făcând un efort cerebral, găsi nimerit să-și amâie încheerea procesului-verbal pentru altă zi, când va veni să cerceteze din nou acest... caz grav....

V. SCRIPCARU

ANATOL FRANCE

Istoria Oamenilor

Când tânărul prinț Zemir, a moștenit tronul Persiei, a chemat pe toți cărturarii împărăției sale și le-a spus următoarele :

— Profesorul meu Zeb îmi spunea adesea că oamenii ar greși mai puțin dacă ar avea experiențele trecutului. Deaceea vreau ca să cunosc istoria oamenilor, iar pentru aceasta vă poruncesc să-mi scrieți o istorie din care să nu lipsească nici o faptă ori cât ar fi de neînsemnată.

Învățații au promis că vor îndeplini porunca suveranului și ple-

când dela palat s'au apucat de lucru. După 20 de ani ei au revenit, iar în urma lor mergea un convoi de 12 cămile, ducând fiecare în spate câte cinci sute de volume. Secretarul academiei se aruncă în fața tronului și spune :

—Impărate, membri academiei au onoarea a vă aduce „Istoria Oamenilor” scrisă așa după cum ați dorit. Ea se compune din șase mii de volume și cuprinde tot ce am putut afla despre oameni și faptele lor.

Impăratul le-a răspuns :

—Domnilor, vă mulțumesc pentru muncă, dar sunt prea ocupat cu afacerile statului și în afară de aceasta vedeți că am îmbătrânit atât timp cât voi ați lucrat. După spusele unui mare profet am ajuns la jumătatea vieții și chiar dacă ași muri la cele mai adânci bătrânețe, totuși nu sper că ași putea găsi timpul necesar spre a citi o istorie așa de lungă. Vă rog să-mi faceți un rezumat, care să poată fi citit în timpul cât mi-a mai rămas de trăit.

Savanții au plecat și au început din nou lucrul. Au lucrat 20 de ani după care au adus împăratului 1500 de volume încărcate pe 3 cămile.

—Stăpâne ! iată munca noastră cea nouă. Credem că nu ne-a scăpat nimic din vedere.

—Se poate ! a spus împăratul. Dar eu nu pot să citesc fiindcă sunt bătrân și la această vârstă nu mai pot să mă ocup de așa ceva. Mai scurtați istoria, dar grăbiți-vă.

Invățații au plecat și au început să lucreze așa de repede în cât după 10 ani au sosit din nou la împărat, aducând cu ei o tânără cămilă ce purta pe spate 500 volume.

—Stăpâne ! a spus secretarul academiei cu o voce stinsă. Vă rog să mă credeți că de data aceasta am scris o istorie foarte scurtă.

—Dar nu suficient de scurtă. A răspuns împăratul. Eu sunt de acum la sfârșitul vieții. Mai rezumați istoria dar grăbiți-vă cât mai este timp, spre a-mi da prilejul ca înainte de a muri să cunosc istoria oamenilor.

După 5 ani, secretarul academiei apare în fața palatului, iar de astădată sprijinindu-se de un băț și trăgând după el o mică cămilă în spatele căreia era o carte.

—Grăbiți-vă i-a spus ofițerul de serviciu.

Impăratul este pe moarte și nu cred că ai să-i mai poți vorbi.

Intr'adevăr împăratul se găsea pe patul de moarte. Când secretarul a intrat în camera sa, el îi aruncă o privire stinsă și se uită lung spre cartea pe care secretarul o ținea în mână. Deodată oftează și spune :

—Iată că mor, fără să pot afla Istoria Oamenilor.

—Impărate ! a răspuns învățatul care era tot așa de bătrân și aproape de moarte ca și stăpânul său.

Eu am să vă spun întreaga istorie în trei cuvinte :

Oamenii s'au născut, au suferit și au murit.

În modul acesta a putut afla împăratul Persiei Istoria Oamenilor în ultima clipă a vieții sale.

„Albumul Învățătorilor și Învățătoarelor“ din Județul Neamț

Sântem circa 600 învățători și învățătoare în județul Neamț și nu ne cunoaștem. Conferințele generale nu se mai țin și chiar de s'ar ținea, cer multă cheltnială cu deplasarea inv.

Un mijloc de a ne cunoaște e și presa, dar nu toți învățătorii din județ scriu la ziare și niciun ziar al învățătorilor nemțeni nu există. La „Avântul“, doar un mănunchiu de câțiva inv. scriu și ziarul nu-i destul de răspândit.

Alt mijloc de a se cunoaște învățătorii, între dânșii, e cel al „Albumurilor“, în care figurează fotografia fiecărui învățător, însoțită de biografia respectivă.

În această direcție, preoții din eparhia Hotinului ne-au luat-o înainte :

Au scos un frumos Album, cu fotografiile și biografiile tuturor preoților din cuprinsul Eparhiei.

Sânt între învățători talente și asta, cred că n'o contesta nimeni, care nu-s cunoscute nimănui. Din modestia ce-i caracterizează, lucrează în colțișorul lor, tăcuți, consemnând activitatea ce-o desfășoară, în nelipsita „condică de prezență“, peste ale cărei file se așterne praful uitării, urmând să fie țicsită printre celelalte condici și registre, ce formează arhiva școalei.

Statele personale sânt la Minister și nimeni nu cunoaște activitatea învățătorilor. E cunoscut, de toți, faptul că necunoscând activitatea cuiva, nu-i dai nicio considerație. Cu totul astfel stă cazul, când activitatea ți-i cunoscută și e însoțită de chipul persoanei care-a desfășurat-o.

Bazat pe cele scrise mai sus, am luat hotărârea să public, cu concursul tuturor colegilor din întregul județ, „Albumul învăț. din jud. Neamț“.

În acest scop, rog pe d-nele colege și d-nii colegi, să-mi trimeată, la adresa de mai jos, o fotografie recentă a d-lor, însoțită de biografia respectivă. Totodată, prin mandat poștal, vor trimete și suma de 40 lei, care reprezintă costul clișeului zincografic, fiind considerată și ca acout din costul Albumului. **Primesc colaborarea oricui, la această operă, și sânt gata să mă alătur oricărei persoane, care și-ar lua această sarcină. Nimeni să nu creadă că am luat această inițiativă din dorințe meschine, ci numai din lipsa ce-am simțit a unei opere, în care să se vadă încheată activitatea inv. nemțeni.**

VICTOR SĂNDULESCU Topolița
Învățător, Grumăzești Of. Târgu-Neamț

P. S. Soții inv. vor trimete o fotografie singură, ambli pe aceeaș fot. —și numai 40 lei.

SCRISORI

Dintre numeroasele scrisori pe care le-am primit, drept răspuns la trimiterea primului număr al revistei noastre, publicăm una din ele, a d-lui Ioan Stroia, învățător Oanțu-Vaduri:

Pentru „Apostolul“

Cercetând primul număr din revista „Apostolul“ și văzând programul ei, am rămas adânc mișcat și mulțumit, căci s'au găsit în fine, o mână de oameni, care înțelegând cerința vremii, au adus la îndeplinire o dorință ce o socot fără șovăire, că-i a noastră, a tuturor! Căci, toți câți suntem chemați a desteleni de multe ori ținături sterpe, pentru a crește plantele cele dătătoare de rod bun, trebuie să înțelegem, că de mult avem nevoie de această revistă a noastră, care departe de amestecul nefast al politicei, apărând interesele corpului, dând câmp liber problemelor de actualitate pedagogică, cât și încercărilor literare, revista „Apostolul“ astupă un mare gol în sufletul dascălimii, și deci, este în interesul ei, de a o sprijini, fără deosebire, atât moral cât și material, căci prin „Apostolul“, ne vom ridica atât în ochii noștri, cât și a opiniei publice.

Eu doresc din tot sufletul, ca „Apostolul“ constant punctelor anunțate, să pășească la faptă hotărâtă și nobile, cu speranța că va fi înțeles de întreg corpul didactic!

În lupta vieții, sigur că se vor întâlni și obstacole, decepții! Nu descurajați! Mulțumirea este cu atât mai mare, cu cât obstacolul a fost mai greu de trecut!... Și dacă s'ar găsi pe ici pe colo critici, nu-i sageți, ci spuneți-le într-o simțire românească, ca cel ce o reprezintă Creangă din Humulești, care într-o sinteză sarcastică și foarte cuvincioasă, le spunca:

„Unde nu-ți vine la socoteală, ia pana în mână și dă și tu altceva mai bun la iveală!...“.

Deci, cu curaj, porniți la lucru!

IOAN STROIA—Oanțu

INFORMAȚIUNI

1. Colaboratorul nostru, d-l Vasile Gaboreanu, institutor în Piatra-N., a fost numit pe ziua de 1 Dec. 1934, în postul de inspector școlar pentru județele Neamț și C. Lung, în locul d-lui N. Teodorescu, care a rămas cu însărcinare specială.

2) La 16 Dec. a. c. se vor inaugura un număr de localuri de școli primare, din cele terminate, în prezența d-lui Ministru al Instrucțiunii Dr. C. Angelescu, a d-lui Secretar General Iuliu Valaori și a d-lui Director General P. Ghițescu.

În afară de instrucțiunile date de autoritățile școlare, îndemnăm și noi ca în acea zi colegii să pregătească o primire care să fie la înălțimea marelui nostru Ministru. Școlile pela care va trece D-l Ministru, vor fi anunțate la timp.

POȘTA REDACȚIEI

1. Din numărul de 450 de colegi din județ, cărora le-am trimis revista „Apostolul” No. 1, numai două din ele ne-au fost refuzate și anume două doamne. Ceilalți 448 ne-au înțeles și—putem afirma—că marea majoritate au primit-o cu mult entusiasm, dovadă numeroasele scrisori primite la redacție. Desigur o parte din ei au primit-o cu indiferență—ca pe oricare revistă ce o primesc așa din senin,—iar altă parte au primit-o din condescendență pentru unii din noi.

Tuturor le mulțumim și-i asigurăm că ne vom păstra conduita ce ne-am impus-o prin programul expus.

Dacă totuși vor mai fi unii colegi care încă nu s’au hotărît ce atitudine să ia față manifestării noastre, înclinând către o dezinteresare, ori chiar refuz, îi rugăm să se decidă la primirea acestui număr.

Să se știe: cine reține și acest număr, îl considerăm definitiv abonat! Și noi am fi mândri, să rămână toți câți le-am trimis revista, buni abonați.

Dacă mai sunt colegi, cari voesc să se aboneze, să ne scrie din timp. No. 1 al revistei este complet epuizat.

2. Recomandăm atenției cititorilor articolul d-lui Teofan Macovei, „Cercurile Culturale”. Ne unim în păreri cu D-sa și recomandăm ca propunerile sale să fie puse în aplicare, acolo ude se poate și cine are pregătirea s’o facă.

3. Propunerea făcută de D-l Săndulescu asupra albumului învățătorilor din județ, o găsim bună, deși greu de realizat.

Greu, din pricină că mulți nu-și vor trimite lucrările cerute și când nu le ai toate, nu poți scoate lucrarea. Avem o dovadă de acest fel: chestiunea monografiilor. Cu toate că s’au dat ordine, s’a mers chiar la școli, nici azi după mai bine de 2 ani—n’au sosit toate monografiile. Din 250 de școli, au trimis 200. Din cauza aceasta nu se poate concentra materialul pentru o lucrare ce se intenționa să se facă. Dar când e vorba de 650 de învățători!

Noi totuși dorim colegului Săndulescu reușită. Și bine ar fi ca la această treabă să se mai ralieze câțiva colegi.

Din partea noastră va avea tot concursul.

4. Am primit de la unii colegi articole pentru revista noastră. Unele din ele le și publicăm în acest număr. Altele le-am amănat din pricina spațiului restrâns și a întâzierii trimiterii. Așa, articolul d-lui Gh. Savinescu-Cracaoani, pe care-l găsim bun, din cauză că ne-a venit târziu, nu-l putem publica în acest număr.

Am dori însă ca un număr mai mare de colegi să ia parte la discuții asupra problemelor de învățământ, și educație, să se vină cu soluții scoase din experiență și mai puțin cu teorie din cărți. Deasemenea vom face loc tuturor articolelor care ne vor semnala piedicile ce se pun în calea dezvoltării învățământului și culturii la sate și orașe. În presă, ca și acțiune, este nevoie și de puțin curaj. Din partea noastră, nu vor avea decât sprijin, atunci când se pun în discuții adevăruri

5. Tot din pricina spațiului restrâns, am suspendat pentru acest număr recenziile și bibliografia.

NOU! NOU!

A apărut în editura „Cugetarea“ ultima noutate, romanul

„CEI ȘAPTE FRĂȚI SIAMEZI“

de T. C. STAN

scris de un talentat tânăr, care se afirmă chiar dela început un scriitor viguros. Cartea este interesantă prin realismul ei. Din ea se desprinde un ropot de idealism și o țâșnire viguroasă de energie. Viața este o bătălie. Toți eroii din romanul lui T. C. Stan luptă la olaltă cu facultățile lor sufletești și fizice, cu destinul, cu mediul și cu iluziile.

Este romanul generației tinere și autorul, prin fineța scrierii, a aluziilor ce le face, deschide ochii conducătorilor țării și îndrumătorilor tineretului. Se poate vedea acolo defectul școlii de azi, care nu pregătește tineretul pentru lupta în viață. Autorul este bine cunoscut, fiind originar din județul nostru, fiul d-lui inspector g-ral C. Stan, fost institutor—director în Tg. Neamț.

CARTEA SE VINDE LA TOATE LIBRĂRIILE

Se primește colaborarea oricărui membru al corpului didactic primar sau secundar, precum și a persoanelor ce sprijină cultura și învățământul primar. Subiectele tratate vor fi în sensul programului anunțat. Articolele vor fi scrise citeț, pe o singură pagină, în mărimea de $\frac{1}{4}$ coală.

Pentru a se putea publica articolele într'un singur număr al revistei, nu vor fi mai lungi de 4—5 fețe. Recenziile vor fi reduse la 2 pagini. Articolele nesemnate, nu se publică.

Manuscrisele nepublicate nu vor fi înapoiate. Articolele pentru publicat, se vor trimite până la 20 ale lunii.

Comitetul de conducere al revistei, își ia angajamentul că va scoate revista un an, oricare ar fi riscurile.

Apelează însă la concursul colegilor înțelegători.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA REVISTEI „APOSTOLUL“

C. Luchian, revizoratul școlar, Piatra-N.

La această adresă se vor trimite schimbul de reviste, cărți, manuscrisele, recenziile, precum și orice corespondență referitoare la redacția și administrația revistei.